

การปลูกไม้เศรษฐกิจผสมผสานกับไม้ยางพาราในพื้นที่ของเกษตรกร

Mixed Planting of Indigenous Tree Species and Pararubber in Small Private Plantation

นางสาวเรณู สุวรรณรัตน์¹ นายวรวิทย์ หนูดำ³

นางสาวธีระพร อ่าวอุดม² นางสาวโสภี บริสุทธิ์⁴

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้รูปแบบการปลูกไม้เศรษฐกิจผสมผสานกับไม้ยางพาราที่เหมาะสม แล้วนำมาปรับใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกสวนปารายย่อย เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในอาชีพ โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบมีส่วนร่วมแบบ PAR (Participation Action Research) มีการสัมภาษณ์เกษตรกรตัวอย่าง ในการปลูกต้นไม้เศรษฐกิจที่มีการปลูกต้นไม้อายุยาวควบในสวนยางพาราในจังหวัดที่มีการปลูกไม้ยางพารามาก่อน เช่น ระยอง ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา พัทลุง และตรัง ได้มีการจัดวางแปลงตัวอย่างชั่วคราวเพื่อวัดการเจริญเติบโตในรอบปีของต้นไม้ทุกชนิด ทุกชั้นอายุ ในแปลงปลูกต้นไม้ควบหลากหลายของพรรณพืช เพื่อเป็นตัวแทนของต้นไม้ที่ปลูกควบในแปลง นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเข้าสู่ที่ประชุมผู้เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่าการปลูกพืชเศรษฐกิจและไม้พื้นเมืองร่วมกับยางพารา ในช่วงอายุต่างๆ เช่น การปลูกพืชล้มลุก ได้แก่ ข้าว แตงโม การปลูกพืชให้ร่ม ได้แก่ เหยียง หวาย การปลูกไม้รอบตัดพินสั้น เช่น กระจินเทพา สะเดาเทียม เทพทาโร การปลูกไม้รอบตัดพินยาว เช่น ยางนา ลัก มะฮอกกานี ตะเคียนทอง เกษตรกรมีแนวคิดในการปลูกพืชและต้นไม้ผสมผสาน เพื่อรายได้เสริมในระยะต้น การปลูกเพื่อเป็นไม้ใช้สอยที่มีรอบตัดพินสั้นในระยะกลาง และไม้เพื่อการก่อสร้าง เป็นไม้ที่มีรอบตัดพินยาวในระยะยาว มีการรักษาต้นไม้ดั้งเดิมในพื้นที่ จะช่วยปรับปรุงดินเพิ่มได้เดือนดิน รักษาความชุ่มชื้นในดิน ช่วยให้หน้ายางไม่แห้ง สามารถกรีดยางได้นาน มีการร่วงของใบยางพาราช้าลง คุณภาพของน้ำยางดีขึ้น และเกิดโรคแมลงน้อยลง นอกจากนี้เกษตรกรได้ใช้แปลงตัวอย่างของเกษตรกรเป็นศูนย์การเรียนรู้ของปราชญ์ชาวบ้าน เป็นที่ศึกษาดูงานและเผยแพร่ความรู้การปลูกพืชร่วมยาง มีหลายหน่วยงานที่ได้ทำการศึกษารวบรวมเรื่องนี้อยู่บ้างแล้ว เช่น กรมวิชาการเกษตร องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาลัยเกษตรศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่สมควรมีการประสานงานในการวิจัยและส่งเสริมต่อไป

คำหลัก :// การปลูกไม้เศรษฐกิจ// การปลูกผสมผสานไม้ยางพารา// พื้นที่ของเกษตรกร

หมายเหตุ

1. นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้
2. นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้
3. นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 11
4. นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 12